

การประเมิน ความเสี่ยง

การทูลงรทในประเด้นที่เกยวข้องกบสนบน
ประจําปงบประมาณ 2568

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศกษาภูเก็ต
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุก มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในโรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริตของโรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่ออีกด้วย

เพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่าคะแนนที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบัน และสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลาง ผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest: COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบัน ที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติ มีขอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และ พันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/

กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรม สัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2. ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบ อยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต

กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้ นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

2. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้

4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และประพจน์มิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง การทุจริตในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ 1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อได้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนน ทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของควมถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสียหาย (likelihood)

คะแนน	ระดับโอกาส	คำอธิบาย
1	น้อยที่สุด	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นหรือมีเพียงเล็กน้อย (น้อยกว่า ร้อยละ 20)
2	น้อย	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยครั้ง (ร้อยละ 21 - 40)
3	ปานกลาง	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 41 - 60)
4	สูง	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง (ร้อยละ 61 - 80)
5	สูงมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง (มากกว่า ร้อยละ 80)

2.การวิเคราะห์ผลกระทบของความเสีย (Impact)

คะแนน	ระดับโอกาส	คำอธิบาย
1	น้อยที่สุด	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เพียงเล็กน้อย (น้อยกว่า ร้อยละ 20)
2	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์อยู่บ้าง (ร้อยละ 21-40)
3	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์พอสมควร (ร้อยละ 41-60)
4	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง (ร้อยละ 61-80)
5	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างยิ่ง (มากกว่า ร้อยละ 80)

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสีย

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 5 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 5 ส่วน (5 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสีย	คะแนนระดับความเสีย	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	13-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือ ถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	10-12 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	7-9 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	4-6 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	ฟ้า
ต่ำที่สุด (Lowest)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	ต่ำ	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำที่สุด	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำที่สุด	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำที่สุด	ต่ำที่สุด	ต่ำที่สุด	ต่ำ	ต่ำ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนเป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติกรรม การทุจริต ที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียด และชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการ หรือ โครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือ บิดเบือนในความบกพร่อง ของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น การ ค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามี โอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้ เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะ เกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการ ทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการ บริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากร ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการ ทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูง มาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

(Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตและระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อแบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
2. ด้านการบริหารงานบุคคล

และได้กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

1. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

1.1 การกำหนดคุณลักษณะและแบบรูปรายการของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างไปเอื้อหรือใกล้เคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

1.2 การจัดทำราคากลางในการจัดหาพัสดุที่ทำการจัดซื้อจัดจ้างไปตรงหรือใกล้เคียงกับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

1.3 การจัดซื้อจัดจ้างโดยเจตนาแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

1.4 การตรวจรับพัสดุอาจไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและหรือระเบียบกำหนด

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

2.1 การคัดเลือกบุคคลเพื่อสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

2.2 การสอบสัมภาษณ์บุคคลเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตารางที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับ ความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ที่	แหล่งความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (LxI)
1. การจัดซื้อจัดจ้าง				
1.1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	1	1	1
1.2	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	1	1	1
1.3	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	2	1	2
1.4	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	2	1	2

ที่	แหล่งความเสี่ยง	Likelihood	Impact	Risk Score (LxI)
2. การบริหารงานบุคคล				
2.1	การคัดเลือกบุคคลเพื่อสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว	1	1	1
2.2	การสอบสัมภาษณ์บุคคลเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว	1	1	1
2.3	การรับของขวัญ/ของกำนัลทุกชนิด ในขณะก่อน/หลังการปฏิบัติหน้าที่ ที่ส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	2	1	2

จากตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของโรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ ประจําปีงบประมาณ 2568 สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น 1 ระดับ คือ ต่ำที่สุด

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสัญลักษณ์
ต่ำที่สุด (Lowest)	1 – 2 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมี หลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณา จัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยง ให้ความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

**มาตรการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568**

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ จึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดมาตรการตามตารางดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ภาคเรียนที่ 2/2567	ภาคเรียนที่ 1/2568	
1. การจัดซื้อจัดจ้าง							
1.1 กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	1	1	1	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาสและเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัด			กลุ่มบริหารงบประมาณ

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ภาคเรียนที่ 2/2567	ภาคเรียนที่ 1/2568	
				จ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนอ งานในการจัดซื้อจัดจ้าง 4. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างอย่าง เคร่งครัด			
1.2 การใช้อำนาจหน้าที่ เรียกรับผลประโยชน์	1	1	1	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริตของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่องการรับ ของขวัญสินน้ำใจ อย่างเคร่งครัด 3. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน			กลุ่มบริหาร งบประมาณ
1.3 การเบิกจ่าย งบประมาณที่ไม่ถูกต้อง ตามระเบียบ	2	1	2	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการ คลังอย่างเคร่งครัด			กลุ่มบริหาร งบประมาณ

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ภาคเรียนที่ 2/2567	ภาคเรียนที่ 1/2568	
				2. ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ อย่างเคร่งครัด			
1.4 การเฝ้าระวังประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	2	1	2	1. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับดูแลการประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และการประพฤติมิชอบ เพื่อให้ยึดถือปฏิบัติ 3. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้าง			กลุ่มบริหารงบประมาณ

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ภาคเรียนที่ 2/2567	ภาคเรียนที่ 1/2568	
				แนวทางและมาตรการในดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ			
2. การบริหารงานบุคคล							
2.1 การคัดเลือกบุคคลเพื่อสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว	1	1	1	1. จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตในการคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราวประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568			กลุ่มบริหารงานบุคคล
2.2 การสอบสัมภาษณ์บุคคลเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว	1	1	1	1. จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตในการคัดเลือกสอบสัมภาษณ์ 2. จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัด และประเด็นการ พิจารณา และเกณฑ์การสัมภาษณ์โดยละเอียด 3. จัดหาคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ในทางลับ โดยต้องไม่มีผู้เกี่ยวข้องกับผู้สอบ			กลุ่มบริหารงานบุคคล
2.3 การรับของขวัญ/ของกำนัลทุกชนิด ในขณะที่ก่อน/หลังการปฏิบัติ	2	1	2	1. มอบนโยบายงดรับของขวัญ/ของกำนัล ภายในองค์กร ให้กับบุคลากรทุกคน			กลุ่มบริหารงานบุคคล

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา		ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ภาคเรียนที่ 2/2567	ภาคเรียนที่ 1/2568	
หน้าที่ที่ส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ				2. จัดทำ ข้อตกลงความร่วมมือ MOU ระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในการรับของขวัญ/ ของกำนัล			

หมายเหตุ - ภาคเรียนที่ 2/2567 ระยะเวลา เดือน ต.ค.2567 – มี.ค.2568

- ภาคเรียนที่ 1/2568 ระยะเวลา เดือน เม.ย.2568 - ก.ย.2568

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โรงเรียนบ้านอ่าวน้ำบ่อได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) โดยดำเนินการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับประเด็นการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ “สินบน” ใน 2 ด้านหลัก ได้แก่

1. การจัดซื้อจัดจ้าง
2. การบริหารงานบุคคล

1. การประเมินระดับความเสี่ยง

ผลการประเมินพบว่าความเสี่ยงทุจริตทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสินบนในโรงเรียน อยู่ในระดับ "ต่ำที่สุด" (คะแนน Risk Score อยู่ระหว่าง 1 – 2 คะแนน) ได้แก่:

- ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน
- ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่อาจเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง
- ความเสี่ยงด้านการคัดเลือกและสอบสัมภาษณ์ลูกจ้างชั่วคราว
- ความเสี่ยงจากการรับของขวัญหรือของกำนัล

2. มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการแล้ว

โรงเรียนได้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมความเสี่ยง ดังนี้:

- กำกับดูแลการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด
 - จัดทำรายงานสรุปรายไตรมาส
 - ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
 - ตรวจสอบการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการของเจ้าหน้าที่
- การป้องกันการใช้อำนาจในทางมิชอบ
 - ปลุกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - ประชาสัมพันธ์คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน
 - กำหนดข้อบังคับห้ามรับของขวัญ
- การบริหารงานบุคคลอย่างโปร่งใส
 - วางมาตรการป้องกันการทุจริตในการสอบสัมภาษณ์
 - จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัด และประเด็นพิจารณาอย่างละเอียด
 - ตั้งคณะกรรมการที่ไม่มีส่วนได้เสียในการตัดสินใจ

การรณรงค์รับของขวัญ (No Gift Policy)

- มีการทำข้อตกลง MOU ระหว่างผู้บริหารและบุคลากร
- สื่อสารแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

3. การติดตามประเมินผล

โรงเรียนมีการกำหนดช่วงเวลาการดำเนินการ และหน่วยรับผิดชอบชัดเจน (กลุ่มบริหารงบประมาณและกลุ่มบริหารงานบุคคล) พร้อมมีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลตามรอบภาคเรียน (2/2567 และ 1/2568) เพื่อประเมินความมีประสิทธิภาพของมาตรการและดำเนินการปรับปรุงอย่างเหมาะสมตามวงจร PDCA